

7-29

AGRONOMSKI GLASNIK

DRUŠTVA AGRONOMA NR HRVATSKE

GODINA VI.

LIPANJ 1956.

BROJ 6

Referat sa godišnje skupštine DAH-e*

Drugovi i drugarice!

Rad upravnog odbora našeg društva te ocjenu toga rada u protekloj godini moramo ocjenjivati s gledišta svih novih mjera, koje su se u proteklom periodu izvršile u našoj privredi, a posebno u poljoprivredi.

Uspjesi koji su postignuti u poljoprivredi u toku posljednjih godina predstavljaju tek početne uspjehe, koji govore da se i u ovoj oblasti proizvodnje mogu postizavati značajni rezultati.

Za brz razvoj poljoprivredne proizvodnje povoljni su i ekonomski uslovi. Razvoj industrije u poslijeratnim godinama naglo je napredovao, posebno bazična industrija, što je dovelo poljoprivredu s gledišta plasmana proizvoda u nerazmjerno povoljan položaj. Proizvodnja poljoprivrednih strojeva povećana je 5 do 6 puta. Naša industrija već proizvodi traktore, vršalice, mlinove čekičare, sijačice i t. d. Proizvodnja umjetnih gnojiva povećana je 3 do 4 puta. Razvijena je proizvodnja sredstava za zaštitu bilja i zaštitu stoke. Zbog porasta ukupnog broja stanovništva, promjena socijalne strukture stanovništva, poboljšanog ekonomskog položaja poljoprivrednih proizvođača, veće potrošnje poljoprivrednih proizvoda u gradu i poboljšanje strukture i ishrane seoskog stanovništva, potražnja za poljoprivrednim proizvodima uvijek je veća nego što je ponuda na tržištu.

Međutim, usitnjenost posjeda i njegova isparceliranost čine ozbiljne granice i smetnje naročito pri današnjem stanju na selu za razvijanje proizvodnih snaga u poljoprivredi. Osim toga naš seljak niti je u stanju niti se može sam snabdjeti svim suvremenim tehničkim sredstvima, koje zahtijeva moderna poljoprivreda. Takvo individualno gospodarstvo ne može primjenjivati nužne i već poznate agrotehničke mjere, čak je u nemogućnosti da na vrijeme, u određenom roku obradi svoju zemlju. Ekonomska ograničenost sitnog seljaka može unaprijediti proizvodnju samo do izvjesne mjere do granice vlastitih mogućnosti, a time se ne može zadovoljiti ni sam seljak ni zajednica. Kada se na sitnom posjedu dostigne izvjestan stepen razvitka, poslije toga ne preostaje ništa drugo nego tapkanje na mjestu.

Zbog svega toga se kod nas pred ovakvim uvjetima i u ovoj fazi našeg razvoja i postavlja kako se može u našim današnjim uvjetima pri stalnom porastu industrijske proizvodnje, pri stalnom porastu stanovništva i promjeni njegove strukture, pri ovakvoj strukturi poljoprivredne proizvodnje i njenom stanju naći one organizacione forme na selu, koje će pomoći da se ove smetnje što prije otklone i selo počne dizati na viši nivo promjenom u načinu proizvodnje.

Ekonomsko savjetovanje održano koncem devetog mjeseca u Beogradu kao i plenum SSRNJ, te referat druga TITA jasno su zacrtali put i principe, na kojima treba da počiva naša ekonomska politika u narednom periodu kao i smjer i put razvitka poljoprivrede, vodeći računa o dosadašnjim našim uspjesima u cjelokupnoj našoj poljoprivredi.

* Referat održao Ing. Mimica Josip.

Međutim, moramo reći da su poneki podlijegali iluzijama, da su individualni poljoprivredni proizvođači i sitni privatni vlasnici takvi faktori, koji će samo riješiti problem unapređenja poljoprivrede i povećanje poljoprivredne proizvodnje, a ne organizirano i zajedničko djelovanje zadružnih i drugih socijalističkih faktora s individualnim proizvođačima uz puno angažiranje kako društvenih, tako i privatnih fondova.

Ekonomsko savjetovanje jasno je naglasilo, da je jedna od osnovnih mjera za brz razvitak poljoprivredne proizvodnje organizaciono i ekonomsko učvršćenje poljoprivrednih zadruga, čije ekonomsko i organizaciono jačanje te privredna aktivnost predstavljaju osnovni uvjet brzog razvitka poljoprivredne proizvodnje, naročito na individualnom posjedu. Znači, da svim graditeljima socijalizma mora biti jasno da nema unapređenja poljoprivredne proizvodnje bez organizacionog, političkog i ekonomskog jačanja zadrugarstva bez organizirane upotrebe i korištenja modernih društvenih sredstava za proizvodnju, niti se mogu stvarati socijalistički odnosi na našem selu bez postojanja i djelovanja mreže socijalističkih poduzeća od poljoprivrednih zadruga, socijalističkih privrednih poduzeća, uslužnih pogona i t. d. kojih su osnovna sredstva svojina društva kao što je to i u industriji.

Prema tome ukoliko paralelno s materijalnim jačanjem na našem selu ne bismo razvijali naše poljoprivredno zadrugarstvo, mogli bismo samo dovesti u pitanje i socijalistički preobražaj našeg sela, a time i bolji život seljaka.

Iz svega izlazi, da ekonomski organizator proizvodnje može da bude samo poljoprivredna zadruga uz pomoć ostalih faktora za unapređenje poljoprivredne proizvodnje.

Uloga našeg društva i naših članova u protekloj godini bila je baš u tome da zadružnim i drugim poljoprivrednim organizacijama dajemo konkretnu pomoć u razvitku pojedinih grana poljoprivredne proizvodnje.

S tog stanovišta moramo i gledati rad našeg društva i njegovu ulogu.

I.

Prvo, jedna od osnovnih naših priprema za unapređenje poljoprivrede na širokom frontu bilo je osnivanje poljoprivrednih stanica, za čije se osnivanje naše Društvo tako mnogo zalagalo u godini 1954. i 1955. Jasno, da su tu postignuti i rezultati. Od 20 stanica, koliko ih je bilo za vrijeme prošlogodišnje skupštine, danas ih imamo 73. Poljoprivredne stanice, koje su pred godinu dana imale oko 50 agronoma, danas imaju 170 agronoma i 240 poljoprivrednih tehničara.

Drugo, da je unapređivanje poljoprivrede počelo na širokom frontu. O tome je I. poljoprivredna izložba NRH dala dovoljno dokaza. Kako je velika uloga našeg članstva bila u pokretanju i rukovođenju organizacije općinskih i kotarskih izložbi, koje su prethodile i uvjetovale izložbu u Zagrebu, koliko stotina agronoma je u toj velikoj manifestaciji naše poljoprivrede sudjelovalo, o tomu detaljnije ovdje nije potrebno govoriti. Ovo spominjemo zbog toga, što je jače aktiviranje svih agronoma za organizaciju lokalnih i I. republičke izložbe bio jedan od zadataka, koji je prošlogodišnja skupština postavila pred naše članstvo i upravni odbor DAH. S tim u vezi napominjemo, da je organizacija izložbe kao i postignuti uspjesi, u očima našeg naroda znatno podigla ugled i poštovanje agronoma na terenu.

Treće, osnovani su savjeti za poljoprivredu u svim našim kotarevima i time je uglavnom završena organizacija poljoprivredne službe na terenu.

Četvrto, agronom je i u zadrugarstvu uglavnom našao svoje mjesto i svoj put. Ne samo, da je ogroman broj agronoma, koji rade u zadružnom sektoru, već su agronomi shvatili, da je u našim prilikama jedini put unapređenje poljoprivrede preko polj. zadruga, čije ekonomsko jačanje i privrednu aktivnost predstavljaju osnovni uvjet razvitka polj. proizvodnje. Danas niz agronoma mnogo aktivnije radi na osnivanju i jačanju zadrugarstva i uspjesi njihova rada, može se reći, da prilično su značajni.

Peto, i na poljoprivrednim dobrima počeo je proces reorganizacije na putu racionalnoj specijalizaciji i povećanju produktivnosti i rentabilnosti. S time u vezi i tamo je podignut ugled stručnjaka.

Šesto, u unapređenju poljoprivredne proizvodnje jedan od važnih faktora su i sekcije mladih zadrugara. Pomažući rad sekcija mladih zadrugara osposobit ćemo mlad kadar zadružnih rukovodilaca. Povećanjem broja općih poljoprivrednih zadruga, specijaliziranih zadruga nužno se nameće i osposobljavanje većeg broja kadra, koji treba da u radu organizacija unese nova socijalistička shvaćanja u razvitku sela.

Sedmo, sa svim ovim promjenama u vezi, vrši se i dobrim dijelom je već izvršena preporučljiva pregrupacija velikog broja agronoma iz administracije i s manje važnih na važnije stručne poslove organizacije i izvođenja unapređivanja poljoprivredne proizvodnje.

Sa svim tim u vezi, prošle godine znatno je povećana inicijativa agronoma na unapređivanju poljoprivrede, pa je znatno porastao i ugled agronoma, a u znatnoj mjeri popravio se naš društveni položaj, te i materijalni položaj znatnog dijela našeg članstva.

Malo je rečeno, ako konstatiramo, da je DAH u mnogim ovdje spomenutim činjenicama dalo svoj prilog. Posebno pak značenje ima doprinos DAH za osnivanje Savjeta za poljoprivredu u kotarima i proširenje poljoprivrednih stanica u toku 1955. godine.

II.

Problemi i zadaci pred DAH 1955. godine

Kakvi su problemi, koji su stajali pred nama prošle godine i koji su zadaci, koje je naša prošlogodišnja skupština postavila svom članstvu i svom upravnom i izvršnom odboru?

U predloženom izvještaju i prijedlogu upravnog odbora, koji je primljen, kao »Problemi i zadaci DAH 1955. god.« veli se ovako: u vezi sa zadacima, koji su za 1955. godinu već postavljeni za unapređenje poljoprivrede po narodnim vlastima i naročito po zadrugarstvu, a također sa zadacima i problemima, na koje DAH nije 1954. godine dospjelo, smatramo, da se DAH, naše podružnice i naše članstvo treba angažirati naročito na ovim problemima:

1. da se zahtijeva osnivanje poljoprivrednih stanica u svim kotarima;
2. da se zahtijeva usvajanje »Cjenika agronomskih usluga« i »Odluke o plaćanju agronoma poljoprivredne stanice u nekoliko kotareva, po prijedlogu Udruženja KPS, te da se eventualno nedostaci isprave;
3. da se osigura usavršavanje što više agronoma;
4. riješiti pitanje staža za mlade stručnjake;
5. da se osigura pomoć Poljoprivrednom fakultetu, a tražiti reorganizaciju srednjih poljoprivrednih škola;
6. da agronomi još mnogo više usmjere svoj rad na razvoj zadrugarstva i zadruga;
7. da podružnice imenuju delegate u komisije za izbor direktora;
8. da se osigura maksimalno angažiranje agronoma za organiziranje kotarskih i I. republičke poljoprivredne izložbe;
9. da se riješi pitanje financiranja DAH, postavi stalnog tajnika i organizira službu zapošljivanja agronoma;
10. da se traži uvođenje registra ovlaštenih agronoma za izradu i reviziju gospodarskih osnova i ostalih projekata, a revizija načini obaveznom.

III.

Poslovi DAH, uspjesi i neuspjesi 1955. godine

1. Reorganizacija DAH na terenu 1955. godine.

Još u formiranju novih kotareva u prošloj godini uprava Društva sugerirala je svim podružnicama da prilagode organizaciju podružnica teritoriju novih kotareva, kako bi se podružnice mogle jače angažirati i pomoći narodnim vlastima na organizaciji unapređenja poljoprivrede te efikasnije sudjelovati u rješavanju poljoprivrednih problema na teritoriju kotara.

Ovu sugestiju Društva sve podružnice prihvatile su i izvršile reorganizaciju, tako da sada u svim centrima kotareva imamo podružnice društva agromoma. Da je ovaj stav Društva kao i dana sugestija bila pravilna, potvrđuje govor druga Leskoška održanog na kongresu DIT-a u Sarajevu, u kojemu svim stručnim društvima preporučuje, da prilagode organizaciju svojih stručnih društava teritoriju novih kotareva radi efikasnijeg sudjelovanja pojedinih društava u rješavanju stručnih problema na teritoriju kotara.

2. Osnivanje Savjeta za poljoprivredu kod narodnog odbora kotara.

Povodom diskusije i u toku provođenja reorganizacije narodne vlasti na terenu u vezi s osnivanjem jakih općina i velikih kotareva, postavilo pitanje kakvu organizaciju treba stvoriti u kotarskom narodnom odboru, koja bi u ime narodne vlasti koordinirala i kontrolirala cjelokupni rad na unapređenju poljoprivrede u dotičnom kotaru i rješavala mnoga važna pitanja osnivanja ili likvidacije raznih ustanova važnih za poljoprivredu, kao što su poljoprivredne stanice, poljoprivredna dobra, poduzeća za preradu poljoprivrednih proizvoda i t. d., zatim za donošenje raznih propisa, odluka, uputstava potrebnih za rad tih ustanova i t. d.

Mi smo smatrali, da bi bilo najbolje rješenje, ako bi se, za razliku od bivših kotareva, gdje su postojali savjeti za čitavu privredu, osnovali posebni savjeti za poljoprivredu. Mi smo to i predložili, što direktno, što preko naših aktivnijih podružnica, svim narodnim odborima kotareva.

U tom smislu mi smo 30. VIII. 1955. svim našim podružnicama poslali i uputstvo da se angažiraju u osnivanju savjeta za poljoprivredu u kotarskim narodnim odborima.

Moramo, međutim, naglasiti, da upravo zbog toga, što se teritorij većine naših podružnica nije poklapao s teritorijem današnjih kotareva, a i zbog premalo aktivnosti i inicijative kod nekih naših podružnica, članovi izvršnog odbora, uglavnom predsjednik, obišli su 16 kotareva i u ličnom kontaktu s podružnicama i s rukovodiocima kotareva predlagali osnivanje Savjeta za poljoprivredu.

Odaziv je bio takav, da su u Zagreb ubrzo počeli stizati nacrti Statuta pojedinih kotareva s predviđenim osnivanjem Savjeta za poljoprivredu.

Konačno, zahvaljujući razumijevanju i pomoći, koju je Izvršno vijeće pružilo tom našem prijedlogu, Savjeti za poljoprivredu postali su stvarnost.

Mi smo uvjereni da će Savjeti za poljoprivredu, naročito ako se naši članovi založe u radu tih savjeta, dati vidnih rezultata.

3. Problem usavršavanja i specijalizacije poljoprivrednih stručnjaka

Sigurno je, da će se nakon organizacije poljoprivredne službe, te zadatka, koji se pred nju postavljaju sve u oštrijem formi, postavljati problem usavršavanja naših kadrova. Mi smo na taj problem ukazali, a Udruženje poljoprivrednih stanica, zatim Udruženje poljoprivrednih dobara, a dijelom i direktno DAH, ponajviše u suradnji s Poljoprivrednim fakultetom prema raspoloživim sredstvima počeli su ga i rješavati. Taj problem se u naročito oštroj formi već sada postavlja kod osnivanja i rada poljoprivrednih stanica — a otud i najveća aktivnost Udruženja poljoprivrednih stanica na tom području.

a) Problem i provođenje nutarnje specijalizacije pomoću sredstava Fonda za unapređenje poljoprivrede

Koncem prošle godine od Saveza poljoprivrednih komora u Beogradu poljoprivredna komora NRH dobila je 7.500.000.— Din iz Fonda za unapređenje poljoprivrede za specijalizaciju poljoprivrednih stručnjaka. Kao što Vam je

poznato, nosilac kredita specijalizacije je Poljoprivredna komora NRH, a Društvo agronoma NRH vrši izbor kadrova i određuje duljinu trajanja specijalizacije.

Iako je društvo sve podružnice na vrijeme upoznalo s uvjetima za specijalizaciju, o trajanju specijalizacije, kao i o visini stipendije, do sada se vrlo mali broj drugova prijavio za specijalizaciju. Društvo je do sada primilo svega 32 molbe, od kojih su riješene 30, a odbijene su 2, jer nisu ispunjavale uvjete. Do sada je angažirano svega 1,250.000.— dinara.

Prema uvjetima za specijalizaciju moliooci, koji su nezaposleni, mogu dobiti stipendije samo pod uvjetom, da se sami na teret stipendije socijalno osiguraju. Iako je naše Društvo tražilo da se iz fonda za specijalizaciju plaćaju troškovi za socijalno osiguranje za one drugove, koji nisu u radnom odnosu, s tim prijedlogom nismo uspjeli, jer se stalo na stanovište, da se iz tog fonda ne može plaćati socijalno osiguranje i putni troškovi, tako da praktično oni drugovi, koji nisu u radnom odnosu ne mogu ni vršiti specijalizaciju.

b) Problem vanjske specijalizacije

U toku 1955. godine kod Poljoprivredne komore NRH osnovana je komisija za specijalizaciju poljoprivrednih stručnjaka u inozemstvu. Komisija je na osnovu dobivenog uvida u mogućnosti stipendiranja godine 1956. predložila slanje na specijalizaciju oko 80 poljoprivrednih stručnjaka iz NRH.

Da se ubuduće uvede više plana u sistem specijalizacije u inozemstvu, s Poljoprivrednom komorom u Zagrebu i u Beogradu dogovoreno je, da se načine prijedlozi o temama, po kojima bi trebalo slati stručnjake van, a ne da se na dobivene teme predlažu samo lica.

O samom sistemu izbora lica za stipendije vani — naš stav je poznat i iznesen na Plenumu DAH 26. XI. 1955. godine: mi tražimo da se izbor lica vrši na temelju natječaja. S obzirom na važnost ovog problema kako unutarnje, tako i vanjske specijalizacije, smatramo, da bi bilo nužno, da društvo razradi čitav sistem specijalizacije i da u tom smislu napravi plan s obzirom na materijalna sredstva te potrebe specijalizacije svog članstva.

4. Naša pomoć »Gospodarskom listu«

Društvo agronoma je početkom godine 1955. preuzelo na sebe zadatak na proširenju, odnosno omasovljenju »Gospodarskog lista« — apelom na sve agronome, poljoprivredne stanice i poljoprivredne ustanove. Izvještavamo, da je ta akcija, poduzeta zajedno s radnim kolektivom »Gospodarskog lista« u toku godine 1955. dala ovakav rezultat: početkom godine bilo je 9.000 pretplatnika, a završetkom iste godine 21.000 pretplatnika. Smatrajući, da zbog povećanog interesa za unapređenje poljoprivrede na selu i zbog niza organizacionih akcija naročito kontrahaža preko zadruga, poljoprivredne industrije i trgovine, mi smo odlučili da »Gospodarski list« stavimo u službu unapređivanja prvenstveno onih kultura i grana, koje se unapređuju kontrahažom. U tu svrhu proširena je redakcija »Gospodarskog lista« s našim poznatim stručnjacima i izrađen plan da se u toku godine donose pojedini članci o onim kulturama i granama, gdje i kada je najpotrebnija stručna pomoć proizvođačima na pr. heterotičnog kukuruza, kontrahirane pšenice za visoke prinose, proizvođačima industrijskog bilja, sjemenja krmnog bilja, tovljačima stoke, da se ovim putem organizira kurs za povećanje muznosti krava i t. d. Ponovno smo apelirali na sve agronome, naše podružnice, poljoprivredna dobra, zadružne organizacije, poljoprivredne stanice da nastoje da »Gospodarski list« dobije u ruke svaki naš napredniji poljoprivrednik, a naročito oni, koji kontrahiraju svoje proizvode. Smatramo da postoje realne mogućnosti da se u toku ove godine ponovno podvostručiti broj pretplatnika i u tom smislu ponovno apeliramo na sve naše članstvo. Isto tako smatramo, da naše društvo treba da pomogne i ostalim poljoprivrednim listovima, naročito zadružnom vjesniku i agronomskom glasniku.

5. Sastanci izvršnog i upravnog odbora Društva i problemi, koji su se rješavali i diskutirali u prošloj godini

Na sjednicama izvršnog odbora uglavnom su se rješavali tekući problemi Društva. Održan je također jedan prošireni plenum, na kojem su prodisku-

tirani zadaci i uloga agronoma u provođenju novih mjera u poljoprivredi, te o osnivanju savjeta za poljoprivredu u novim kotarevima i uloga agronoma za pravilan rad ovih savjeta.

6. Pripreme za prvi kongres agronoma

Iako je kongres agronoma Jugoslavije trebao da se održi u prošloj godini, zbog tehničkih razloga on je odgođen. Referati za kongres, koje je naše Društvo bilo zaduženo da izradi, izrađeni su i poslani savezu društava. Ostale pripreme za kongres su u toku, a održat će se u Beogradu kroz mjesec lipanj ove godine.

7. Naše društvo je preko svojih članova sudjelovalo na kongresu DIT-a u Sarajevu. Osim toga aktivno smo sudjelovali na osnivačkoj skupštini Udruženja poljoprivrednih stanica NR BiH. Isto tako društvo je preko svojih članova aktivno sudjelovalo u pripremama kongresa za krš, kojeg organizuje Udruženje šumara FNRJ. Referati za taj kongres su u radu.

8. U toku godine dali smo izraditi formulare kartoteke svog našeg članstva, za evidenciju svih članova naših podružnica u centrali DAH, te za evidenciju svojih članova za pojedine podružnice. Takva evidencija potrebna je kako podružnicama tako i centrali za izradu raznih pregleda naših kadrova s obzirom na specijalnost, znanje jezika i t. d.

Osim toga dali smo izraditi članske karte s evidencijom i kontrolom plaćanja članarine.

9. Izvršni odbor riješio je, da se primi za vanrednog člana DAH Udruženje studenata agronomije, što treba da potvrdi ova skupština. Smatramo korisnim ovu vezu DAH i Udruženja za uzajamno upoznavanje problema — studentima, da upoznaju život, rad i probleme agronoma, i agronomima da upoznaju život i rad naših sutrašnjih kolega.

10. DAH je sakupilo podatke o sistematizaciji i penzioniranju starijih agronoma. s obzirom na poznate nepravilnosti u njihovoj sistematizaciji. Budući da se taj problem povlači već godinama i da su do sada sve molbe i žalbe ostale bez uspjeha, mi smo uputili Predsjedniku Sabora molbu za posredovanje i pomoć po tom pitanju.

11. Predstavnici našeg Društva aktivno su sudjelovali u diskusiji i školovanju visokokvalificiranih kadrova za prehrambenu industriju, te branili stav društva po pitanju osnivanja Odsjeka za prehrambenu tehnologiju na kemijsko-rudarskom fakultetu u Zagrebu. Stav našeg društva je da u našoj zemlji treba razvijati poljoprivrednu prehrambenu industriju i osposobljavati visokokvalificirane stručnjake za tu industriju. Međutim, na poljoprivredno-šumarskom fakultetu u Zagrebu kao i na drugim poljoprivredno-šumarskim fakultetima u FNRJ izučava se i predaje tehnologija prerade poljoprivrednih proizvoda, a u vezi s tim i iskorištenje nuzgrednih produkata poljoprivredno-prehrambene industrije u poljoprivredne svrhe. Prema tome činjenica je, da poljoprivredno-šumarski fakultet u Zagrebu treba i može nastaviti rad izgradnje kadrova za poljoprivredno-prehrambenu industriju, budući da ima već organizirane zavode, te da na osnovu toga može ići u korak s rastućim potrebama prehrambene industrije, uz ulaganje znatno manjih sredstava nego u slučaju izgradnje paralelnih potpuno novih zavoda s osnivanjem posebnog odsjeka za prehrambenu industriju na kemijsko-rudarskom fakultetu.

Posebna komisija oformljena od Društva razradit će prijedlog o načinu i mogućnosti rješavanja ovog aktuelnog problema školovanja visokokvalificiranih stručnjaka potrebnih ovoj važnoj privrednoj grani.

Toliko o radu odbora DAH u protekloj godini. Osim ovih problema i zadataka, DAH je sudjelovao na nizu poslova, koji su još u rješavanju.

Od najvažnijih poslova, tu spominjemo samo ove:

1. rješavanje problema poljoprivrednog školstva,
2. rješavanje problema naučno-istraživačkog rada u poljoprivredi, odnosno problem zavoda i
3. zakon o poljoprivrednoj službi.

PROBLEMI U RJEŠAVANJU

Ad 1) Jedan od važnih problema, o kojemu se u našem Društvu već nekoliko godina diskutira, jeste pitanje školovanja poljoprivrednih kadrova. Stanje u pogledu stručnog kadra u poljoprivredi je takvo, da na mnogim poljoprivrednim dobrima, zadružnim dobrima i ekonomijama gotovo nemamo kvalificiranog poljoprivrednog radnika. Danas kada se sve više i više ističe kao jedan od primarnih zadataka povećanje proizvodnosti rada u poljoprivredi, prvenstveni faktor u podizanju proizvodnje je kvalitetan poljoprivredni kadar. Naročito se taj problem javlja danas u jačanju uloge zadruga u prometu poljoprivrednih proizvoda. Tome treba dodati, da razna preradiivačka i trgovačka poduzeća isto tako trebaju veliki broj poljoprivrednih stručnjaka.

Zbog toga nije čudo da se s raznih strana postavljaju zahtjevi da se riješi pitanje izobrazbe poljoprivrednog kadra.

Uvidajući važnost ovog problema osnovana je komisija pri poljoprivrednoj komori, u kojoj su zastupani i predstavnici društva, koja treba da razradi prijedloge za takav sistem školovanja, koji bi odgovarao zahtjevima poljoprivrede na stručnom kadru.

Rad ove komisije prilično je obiman i težak. Komisija treba da razradi način školovanja, kako poljoprivrednih radnika, tako i poljoprivrednih tehničara, inženjera agronomije, poslovođa i upravitelja zadruga i t. d., sistem školovanja, tipove škola, kriterij kontinuiranog odabiranja kadra i mogućnosti da poljoprivredni radnik može ići na fakultet. Da razradi nastavni plan i program, opremu škola, materijalna i finansijska sredstva, dade lokaciju škole.

Imajući u vidu što brže rješavanje ovoga problema Društvo će se morati angažirati i u ovoj godini. Od angažiranja pojedinih članova Društva kao i od pomoći Društva u rješavanju ovog problema u mnogome će ovisiti njegovo pravilno i brzo rješenje.

Ad 2) Problemi poljoprivrednih zavoda

O ulozi poljoprivrednih zavoda na rješavanju problema u poljoprivredi smatramo da nije potrebno govoriti. Međutim, o dosadašnjem njihovom radu i angažiranju u rješavanju problema u poljoprivredi te njihovu povezivanju s terenom vodile su se duge diskusije. Da bi se odredio konačan stav po zavodima kako o njihovom broju, tako i po njihovoj ulozi u unapređenju poljoprivredne proizvodnje, osnovana je zajednička komisija Sabora i Izvršnog vijeća, koja treba da dade prijedlog o potrebi Zavoda, o njihovom radu i načinu financiranja, te o njihovu povezivanju s praksom. U radu te komisije sudjelovali su i predstavnici našeg društva. Konačan stav komisije još nije razrađen i problem Zavoda ostaje također kao zadatak, na kojem će se Društvo morati angažirati i u toku ove godine.

Ad 3) O nužnosti donošenja što prije Zakona o polj. službi smatramo, da nije potrebno objašnjavati. Pripreme za donošenje tog zakona tek su u početnoj fazi, stoga će Društvo u toku slijedeće godine morati, da se što više angažira, kako bi se taj zakon što ranije donio.

Kao što se vidi iz čitavog izvještaja, u našem radu 1955. godine bilo je uspjeha, bilo je neuspjeha, a bilo je i propusta. U svakom slučaju, rada čitavog Odbora bilo je nešto manje nego u godini 1954., a uspjeha, bar na terenu — naročito proširenjem poljoprivrednih stanica i osnivanjem Savjeta za poljoprivredu nešto više.

Mi danas možemo konstatirati, da su glavni problemi i zadaci koji su stajali pred DAH u toku 1954. i 1955. godine i koji su zanimali najveći broj našeg članstva — uglavnom riješeni. Riješen je uglavnom problem organizacije poljoprivredne službe na terenu kao i položaj agronoma u njoj: ostvarene su poljoprivredne stanice i Savjeti z apoljoprivredu, agronom je ušao i sve više ulazi u zadrugarstvo i to na odgovarajuće položaje, rukovođenje poljoprivrednim dobrima po stručnjacima se učvrstilo, agronom ulazi i u poljoprivrednu industriju, trgovinu i položaj agronoma uopće se popravio — zahvaljujući povećanoj inicijativi agronoma i naših organizacija i razumijevanju i pomoći naših narodnih vlasti.

Uspjesi su mogli biti veći, ali su se u ovom periodu pokazali izvjesni nedostaci u funkcioniranju upravnog i izvršnog odbora, koje bi u buduće trebalo ukloniti:

1. Članovi upravnog odbora na terenu nisu dovoljno povezani s radom svojih podružnica. Taj nedostatak bi se u buduće mogao najbolje otkloniti tako, da se većina članova upravnog odbora ne bira ad personam, nego da članovi upravnog odbora postanu automatski predsjednici ili tajnici svih podružnica, a da se ad personam biraju samo članovi izvršnog odbora (iz Zagreba i okolice) i članovi nadzornog odbora;

2. Članovi izvršnog odbora su do sada, 1954. i 1955. godine bili većinom drugovi, koji su i po službenim i društvenim poslovima mnogo zauzeti, te bi kod izbora novog Izvršnog odbora trebalo voditi računa i o tome.

IV.

Problemi i zadaci pred DAH za 1956. godinu i poslovi, koje treba riješiti, a neke samo nastaviti.

Smatramo, da u toku 1956. godine DAH treba voditi računa o ovim problemima:

1. Još više usmjeriti svoj rad na razvoju zadrugarstva kao osnovnog faktora u razvitku poljoprivredne proizvodnje.

2. Pružiti punu pomoć poljoprivrednim dobrima u novoj organizaciji rada i sistemu nagrađivanja.

3. Stručno i organizaciono pomagati rad poljoprivrednih stanica, te usmjevanju njihova rada u pravcu pružanja pune pomoći zadrugama poljoprivrednim dobrima i ostalim organizacijama, koje rade u unapređenju poljoprivredne proizvodnje.

4. Veću pomoć pružiti sekciji mladih zadrugara.

5. Puno angažiranje Društva kao i njegovih članova u pripremama za ovogodišnje seoske, kotarske i republičku poljoprivrednu izložbu.

6. Osigurati bolju povezanost upravnog i izvršnog odbora međusobno i naročito s podružnicama na terenu — omogućiti upravnom odboru da utiče na rad podružnica i obratno podružnicama na rad upravnog odbora.

7. Pružiti punu pomoć Savjetima za poljoprivredu u smislu izvještaja i zaključaka Plenuma DAH 26. XI. 1955. godine u Zagrebu.

8. Tražiti rješenje pitanja staža za mlade stručnjake.

9. Tražiti rješenje pitanja zavoda.

10. Tražiti rješenje pitanja poljoprivrednih škola.

11. Pružiti punu pomoć za dalje proširenje Agronomskog glasnika, Gospodarskog lista i Zadružnog vjesnika.

13. Težište rada DAH na stručno usavršavanje i bolje povezivanje stručnjaka; u tu svrhu eventualno obnoviti sekcije po pojedinim granama. Posebnu pažnju posvetiti unutarnjoj i vanjskoj specijalizaciji.